

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ МОРСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ РИБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Циклова методична комісія «Суспільно- гуманітарні дисципліни»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова ЦМК

_____
Протокол №1 від «31» серпня 2023р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Викладач	Санькова Юлія Анатоліївна, викладач вищої категорії
Контактний телефон	
E-mail	
Навчальна дисципліна	Інтегрований суспільний курс «Філософія»
Назва освітньої програми	Судноводіння на морських шляхах
ОКР	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	27 Транспорт
Спеціальність	271 Морський та внутрішній водний транспорт
Спеціалізація	спеціалізація 271.01 Навігація і управління морськими суднами
Форма навчання	денна
Курс/ семестр	2 курс, III семестр
Обсяг дисципліни в годинах/ кредитах ECTS	22 години/ 0,73 кредитів Семінарські заняття – 4 години Самостійна робота – 4годин

Статус дисципліни	Нормативна
Мета вивчення дисципліни	метою вивчення інтегрованого суспільного курсу « Філософія »є: - опанування основ філософії; - формування наукового світогляду, філософської культури, мислення та пізнання; - формування розвинутої особистості та свідоме застосування у професійній діяльності філософської методології та знань.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

II курс, III семестр

Модуль 1.

Розділ 1. Гуманістичний зміст історії виникнення і розвитку філософії.

- Тема 1.1 Філософія як специфічний тип знання.
- Тема 2.1 Особливості східного та західного типів філософствування
- Тема 3.1 Філософія Стародавнього світу. Антична філософія.
- Тема 4.1 Філософія Європейського середньовіччя та епохи Відродження. Філософія Нового часу.
- Тема 5.1 Класична німецька філософія.
- Тема 6.1 Історико- філософський процес у Європі у XIX-XX століттях.
- Тема 6.2 Французький матеріалізм та філософія Просвітництва другої половини XVIII століття
- Тема 7.1 Філософська думка в Україні.
- Тема 7.2 Загальні особливості духовних процесів та розвитку філософії у XX столітті.

Розділ 2. Онтологія і гносеологія.

- Тема 8.1 Проблема буття у філософії.
- Тема 9.1 Основи філософського вчення про розвиток.
- Тема 9.2 Діалектика та її альтернативи.
- Тема 10. Основний зміст пізнавальної діяльності.

Розділ 3. Релігієзнавство.

- Тема 11.1 Загальна характеристика буддизму, ісламу, християнства.
- Тема 11.2 Світові та локальні релігії.

Самостійна робота

Назва теми	Короткий зміст	Кількість годин
Класична німецька філософія.	Загальна характеристика німецької класичної філософії. Філософія І. Канта. Філософські погляди Й.Г. Фіхте та Ф.В.Й. Шеллінга. Історичний внесок Г. Гегеля у формуванні німецької класичної філософії.	1
Французький матеріалізм та філософія Просвітництва другої половини XVIII століття.	Основні ідеї Просвітництва та його представники. Особливості Французького матеріалізму та його роль у формуванні ідей Просвітництва. Погляди Ж. Ламетрі та П. Гольбаха, К. Гольвеція.	1
Загальні особливості духовних процесів та розвитку філософії у XX столітті.	Загальні особливості духовних процесів та розвитку філософії у XX столітті. Сцієнтистські напрями в зарубіжній філософії XX ст. Напрями антропологічного спрямування. Культурологічні та історіософські напрями філософії XX ст. Релігійна філософія XX ст. Провідні тенденції розвитку світової філософії на межі тисячоліть.	1
Діалектика та її альтернативи.	Складові теорії діалектики – принципи, категорії, рівні функціонування. Співвідношення діалектики з метафізикою, софістикою та іншими науками.	1
Разом		4

Загальні компетентності, спеціальні (фахові) компетентності

КСО-03. Здатність учитися
КСО-05. Креативність, здатність до системного мислення.
КЗН-01 Базові уявлення про основи філософії, психології, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання вітчизняної історії, економіки й права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків

	<p>розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;</p> <p>KI-03. Навички роботи за комп'ютером.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПРН50. Об'єктивно і критично оцінювати життєво-важливу соціальну інформацію, вносити посильний вклад у гармонізацію людських, міжнаціональних відносин.</p> <p>ПРН51. Формувати та чітко розуміти свої громадянські права і обов'язки, відстоювати принципи громадянського суспільства і правової держави.</p> <p>ПРН 58. Діяти соціально – відповідально та громадсько – свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), поваги до різноманіття та толерантності.</p>
Політика курсу	<p>Дотримання академічної доброчесності передбачає, що вся робота на екзаменах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи здобувачі можуть консультуватися з викладачами та з іншими здобувачами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином.</p> <p>Система вимог:</p> <ul style="list-style-type: none"> - необхідним є вивчення навчального матеріалу за кожною темою; - виконувати всі види завдань, передбачених обсягом і змістом навчального курсу; - не спізнюватися на заняття (аудиторні та під час онлайн-навчання); - не розмовляти на заняттях, не користуватись телефоном та іншими гаджетами(за винятком дозволу викладача при виконанні завдань); - на заняття приходити у формі; - не пропускати заняття без поважних причин; - обов'язковим є відпрацювання всіх пропущених занять (незалежно від причини пропуску) у відведений викладачем час (згідно графіку проведення консультацій); - в разі невиконання своєчасно завдань підсумкова оцінка знижується; - активно брати участь в навчальному процесі; - бути терпимим, відкритим, відвертим, доброзичливим до однокурсників та викладача; - конструктивно підтримувати зворотний зв'язок на заняттях; - дотримуватись академічної відповідальності та доброчесності (списування і плагіат заборонені).
Форми поточного та підсумкового контролю	<p>Система оцінювання результатів успішності засвоєння знань, вмінь, комунікацій, автономності та відповідальності здобувачів освіти включає поточний, модульний (відповідно визначеному змістовому модулю), та підсумковий/семестровий контроль результатів навчання.</p> <p>Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення семінарських та самостійних робіт, що передбачені робочим навчальним планом згідно з темами робочої навчальної програми. Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за</p>

двома напрямками: I – контроль систематичності та активності роботи на заняттях; II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання.

Модульний контроль проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання здобувача після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Семестровий/ підсумковий контроль для денної форми навчання проводиться у формі диференційованого заліку.

В умовах дистанційного навчання контроль здійснюється синхронно та/або асинхронно, за допомогою інтерактивного тестування, на відеоконференціях, через виконання завдань, наданих через платформу Google Classroom.

Поточний контроль.

а) контроль на семінарських заняттях:

- вибіркове опитування перед початком занять;
- фронтальне опитування та фронтальна перевірка домашнього завдання;
- тести;
- письмова контрольна робота;
- оцінка активності курсантів на занятті.

б) контроль виконання позааудиторної роботи:

- перевірка конспектів;
- індивідуальна співбесіда;
- проведення навчальних конкурсів на краще знання навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль.

а) семестровий диференційований залік:

- виконання модульного контролю;
- оцінка засвоєння навчального матеріалу з дисципліни.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ КУРСАНТІВ

Підсумковий бал з навчальної дисципліни визначається як середнє арифметичне балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних при підсумковому контролі.

Рівні компетентності	Бали	Критерії
I. Низький(рецептивно-продуктивний)	1	Курсант володіє навчальними матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих історичних фактів, елементів, об'єктів, що позначаються курсантам окремими словами чи реченнями.
	2	Курсант володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.

	3	Курсант володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
II. Середній (репродуктивний)	4	Курсант володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному циклі.
	5	Курсант володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний з допомогою викладача логічно відтворити значну його частину; розуміє розбіжності світобачення і світорозуміння; основних галузей
	6	Курсант може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, характеризує погляди видатних мислителів кожної філософської епохи виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал
III. Достатній(конструктивно-варіативний)	7	Курсант здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень.
	8	Курсант вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача.
	9	Курсант вільно (самостійно) володіє вивченим обсягом матеріалу, і застосовує його на прикладах; вільно розв'язує проблематику історичних подій, самостійно позначає політику державних діячів, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу.
	10	Курсант виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, які поставив викладач; виявляє риси наукового світогляду;
IV. Високий (творчий)	11	Курсант вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності. Використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує особисту життєву позицію, узгоджуючи її із загальнолюдськими цінностями.
	12	Курсант виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання; аргументовано відстоювати власні погляди; на основі провідних ідей мислителів створювати власні програми фізичного і духовного вдосконалення.

Рекомендована література

Основна

1. Бичко, В. Табачковський, Ада Бичко, В. Ярошовец . Філософія. Підручник– К.: „Либідь”, 2019.-408 с
2. В. Лубська, Володимир Лубський. Історія релігій світу. Навчальний посібник -К: ООО «Видавництво "Центр навчальної літератури", 2022. – 852 с.
- 3.Петрушенко В.Л, Філософія. – Львів: Магнолія плюс, 2006. – 506 с.

Додаткова

4. Практикум з дисципліни "Філософія" для студентів 1 курсу всіх форм навчання всіх спеціальностей посібник -К: ООО «Видавництво "Центр навчальної літератури", 2020. – 184 с.
- 5.Касьян В.І. Філософія. – К.: Вікар, 2003. –374с.
6. Е. Гололобова. В. Лубський інші. Стародавні релігії світу та їх віроповчальні тексти. Навчально-методичний посібник для студентів -К: ООО «Видавництво "Центр навчальної літератури", 2023. – 826 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.twirpx.com/file/430322/>
2. <http://textbooks.net.ua/content/view/5138/45/>
3. <http://www.alleng.ru/edu/philos3.htm>
4. https://shron1.chtyvo.org.ua/Petrushenko_Viktor/Filosofia_Kurs_lektsii.pdf